

رشته: همه رشته ها	باسمه تعالی	نام و نام خانوادگی:
نوبت امتحان: خردادماه	اداره آموزش و پرورش منطقه 15	درس: علوم فنون ادبی 2
تاریخ امتحان:	تهران	نام دبیر: رضازاده
مدت امتحان: 90 دقیقه	دبیرستان زرین خواه	پایه تحصیلی: یازدهم انسانی
تعداد صفحه: 4	خرداد 98	

بارم

0/5

تاریخ ادبیات (2نمره)

1- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف- تذکره دولتشاه به تشویق دولتشاه سمرقندی نوشته شده است. درست نادرست

ب- صائب را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته اند. درست نادرست

جاهای خالی را پر کنید.

0/5

الف- نخستین و مهمترین اثر در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر کتاب _____ است

ب- _____ با به کار بردن مضمون های ابداعی فراوان لقب خلاق المعانی ثانی گرفت

3- علت روی آوردن شاعران در قرن دهم به دربارهای هند چه بود؟

0/5

4- چه عواملی باعث شد در قرن یازدهم طبقات بیشتر مردم مدعی شعر و شاعری شوند؟

0/5

سبک شناسی (2نمره)

5- رواج شعر در عصر صفوی در میان عامه مردم چه نتیجه مثبت و منفی را به دنبال داشت.

نتیجه مثبت:

1

نتیجه منفی:

6- هر یک از موارد ستون سمت راست را به سمت چپ وصل کنید (یک مورد اضافی است)

1

الف- اسکندر بیک ترکمان این کتاب را در موضوع تاریخ نوشته است	محاکمه الغتین
ب- امیر علیشیر نوایی آن را به زبان ترکی نوشت	بهارستان
ج- کتابی از جامی که به شیوه ی تذکره الاولیا عطار نوشته شده است	احسن التواریخ
د- حسن بیگ روملو این کتاب را به سبک بینابین نوشته است	عالم آرای عباسی
	نفحات الانس

موسیقی شعر (6نمره)

0/25

7- وزن کدامیک از دو مصراع زیر حاصل تکرار چهار بار فاعلاتن است؟

- الف- ای جهاننداری که هستی پادشاهی را سزا
- ب- روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد

0/25

8- چند واژه زیر معادل نشانه ی هجایی -UU- است؟

دلپذیری- باد خزان- چشم یاری- عشق وطن- ساحران

- 1- یک 2- دو 3- سه 4- چهار

9- هر واژه را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید و سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.

1

واژه	وزن واژه	نشانه های هجایی
سینه مالان		
کجایی		

2

10- بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید سپس وزن و نشانه های هجایی هر یک را در خانه های خود قرار دهید.

ما به غم خو کرده ایم، ای دوست ما را غم فرست   تحفه ای کز غم فرستی نزد ما مردم فرست

پایه های آوایی				
وزن				
نشانه های هجایی				

2

11- بیت زیر را با توجه به جدول زیر تقطیع کنید و بنویسید وزن واژه آن از پایه های آوایی همسان ساخته شده است یا همسان دولختی؟

سلسله موی دوست، حلقه دام بلاست   هر که در این حلقه نیست، فارغ از این ماجراست

پایه آوایی	
وزن واژه	
نشانه ی هجایی	

زیبا شناسی (6نمره)

12- در بیت زیر یک تشبیه فشرده مشخص کنید و نوع آن را تعیین کنید و بنویسید کدام رکن یا رکان حذف شده است.

1

خانه دل مارا از کرم عمارت کن پیش از این که این خانه رو نهد به ویرانی

0/5

13- در بیت زیر آرایه (مجاز) را مشخص کنید و معنی غیر حقیقی (مجازی) آن را بنویسید؟

بر آشفت ایران و برخاست گرد همی هرکسی کرد ساز نبرد

0/5

14- معنی غیر حقیقی و قرینه مجاز مشخص شده در بیت زیر را بنویسید؟

از من غمزده دل می طلبد غمزه دوست دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد

15- با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید.

کس چو حافظ نگشاید از رخ اندیشه نقاب تاسر زلف سخن را به قلم شانه زدند

0/75

الف- در بیت بالا دو اضافه استعاری نشان دهید و مشابه به آن را مشخص کنید.

0/25

ب- نوع استعاره مصرحه است یا مکنیه؟

16- معنی استعاره ی واژه ها مشخص شده را بنویسید و نوع استعاره را مشخص نمایید؟

1

گفتا که مر و به غربت و می بارید از نرگس تر، به لاله بر، مروارید

17- در ابیات زیر کنایه هارا مشخص کنید و مفهوم کنایه هریک را بنویسید؟

2

الف- نقشی بر آب می زخم از گریه حالیا تا کی شود قرین حقیقت مجاز من

ب- بس بگردید و بگردد روزگار دل به دنیا در نبندد هوشیار

ج- زاغی از آنجا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید

د- از مکافات عمل غافل مشو گندم از گندم بروید جو ز جو

تحلیل شعر و نثر (4نمره)

18- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید؟

روزگاری شد ز چشم اعتبار را افتادم
چون نگاه آشنا از چشم یار افتادم
دست غربت کس نمی سازد به سوی من دراز
چون گل پژمرده بروی مزار افتاده ام
همچو گوهر کز دلم از سنگ گردد دور نیست
دور از مژگان ابر نوبهار را افتادم
(صائب)

1/5

الف- یک ویژگی زبانی و یک ویژگی ادبی و یک ویژگی فکری در ابیات بالا پیدا کنید.

ویژگی زبانی:

ویژگی ادبی:

ویژگی فکری:

0/75

ب- یک تشبیه گسترده در ابیات بالا بیابید و مشابه به و وجه شبه را مشخص کنید.

0/25

د- در بیت سوم نوع استعاره ی واژه مشخص شده را بنویسید.

19- متن زیر را که از کتاب سعدی انتخاب شده است به دقت بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.

فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات بنات در مهد زمین
بپرورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبزورق در بر گفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه
شکوفه بر سر نهاده

الف- دو مورد از ویژگی های زبانی نثر بالا را بنویسید.

1-1

1

2-2

0/5

ب- در متن بالا دو آرایه ادبی پیدا کنید و بنویسید؟

20- از ویژگی های سبک هندی (تتابع اضافات و مطابقت صفت و موصوف) را در متن زیر مشخص کنید.

0/5

از طبقه ی علیه شعرا که ناظران مناظم سخن پیدایی و پیرایه بندان سلسله معنی آرایبی اند در آن هنگام در
اردوی معلّا و ممالک محروسه شاعران سخنور بی شمارند.